

SÅ STARTADE FPV

1950-talets Göteborgsskådare höll kontakt via Tisdagsklubben eller telefon. Men på 60-talet växte lusten att samla observationer och inventeringar i tryck. Så 1964 utkom Fåglar på västkusten – i 20 exemplar.

TEXT: JIMMY STIGH & UNO UNGER

JIMMY@WINESTONE.SE - UNO.UNGER@KUSTOBSAR.SE

Information om rariteter fick man i bästa fall veta ett halvår efter observationen

SVERIGES ORNITOLOGISKA FÖRENING (SOF) bildades 1945 och tidskriften "Vår fågelvärld" kom ut med fyra nummer per år och täckte hela riket. Lokalavdelningen Göteborgs Ornitologiska Förening (GOF) startade 1952 och saknade då en egen tidning. Man hade sina möten i Göteborgs Tandläkare-Sällskaps lokaler på Erik Dahlbergsgatan 9 i Göteborg. De flesta medlemmarna var inte så aktiva och medelåldern i föreningen var hög. De yngre fågelskådarna kände sig lite vilslna bland de äldre medlemmarna.

Information om rariteter på västkusten och i övriga landet fick i man i bästa fall veta ett halvår efter det att fågeln observerats och då i samband med att "Vår fågelvärld" kom ut.

Göteborgstraktens mer aktiva skådare kände varandra och det fanns telefon. Alltså, om det var ett "drag" gick kedjan mellan de aktiva. Ett sådant var den svarthakade buskskvättan som hittades av Uno Unger och Stig Jacobsson den 28 februari 1959. Den 1 mars var det ett gäng lyckliga som infann sig i Skarvikshamnen och fick se

sällsyntheten. En större piplärka på samma lokal den 10 oktober samma år var en annan raritet som via telefonkedjan nådde ut till "den inre kretsen".

DENNA INRE KRETS tyckte så småningom att man kunde träffas och lära mer om fåglar. De något äldre med lite mer erfarenhet delade med sig av sina kunskaper. Så började den så kallade Ornitologiska klubben, mer känd som "Tisdagsklubben". Namnet kom av att träffarna ägde rum på tisdagskvällar och man samlades på Kålltorps ungdomsgård.

År 1962 kom förslaget att man borde sammanställa fågelobservationer från västkusten och också redovisa de inventeringar som gjorts eftersom det inte fanns någon "tidskrift". Det första häftet av "Fåglar på Västkusten" omfattade åren 1963–1964. Materialet skrevs på skrivmaskin och det första häftet kopierades i 20 exemplar. Omslaget med sträckande ejdrar, en gräsandhane, en tärna, alfågel och salskrake ritades av Kaj Lindblad.

Vingföringen på en av ejderhonorna fick bakläxa eftersom en ejder aldrig har så hög vingföring och ändrades sedan till sammanställningen 1965–1966.

FÖRSTA NUMRET 1963–1964 innehöll följande uppsatser:

Uno Unger: Havsfåglar vid Västkusten, Roland Berndtsson: Amerikansk skrattnås för första gång- en påträffad i Sverige, Peter Lindberg: Invasion av sparvuggla i västra Sverige 1963–64, Jimmy Stigh: Något om korpens utbredning på Västkusten, Stig Jacobsson: Vassångare iakttagen på Hisingen,

Ralf Lennerstedt: Frekvensstudie av småfågel inom ett villaområde vintertid, Bo Svensson och Peter Lindberg: Morups Tånge – En flyttfågellokal, Stig Fredriksson: Nohlagaviken – Presentation av en fågellokal vid Alingsås, Lars Larsson: Intressantare fågelobservationer på Västkusten 1963–64 från Sotenäs i norr till Morups Tånge i söder.

Många spännande iakttagelser redovisades och så här mer än 50 år senare ligger många av dessa uppsatser till grund för nutida jämförelser. Kunskapen om havsfåglar på västkusten har blivit allt bättre med åren och som sägs i artikeln ”användandet av en allt förnämligare optisk utrustning har bidragit till en bättre kännedom om havsfågelnas uppträdande, då dessa sällan kommer alldeles intill stranden”. Man kan ju kalla en mängd arter för havsfåglar, men artikeln begränsar sig till stormsvalor, liron, stormfågel, havssula, labbar, dvärgmås och tretåig mås. Amerikansk skrattnås som var ny för Sverige och västkusten redovisades liksom vassångare på Hisingen. Några fågellokal (Nohlagaviken och Morups Tånge) och inventeringar presenterades (sparvuggla, korp och småfåglar i ett villaområde). Dessutom redovisades en sammanställning om de ovanligare fågelarter som Tisdagsklubbens medlemmar kände till under åren 1963 och 1964 från Bohuslän, Göteborgsområdet och Halland.

DET ANDRA HÄFTET av ”Fåglar på Västkusten” behandlar åren 1965–1966 och här finns uppsatser som Olof Pehrsson: Kollungerödsvatten – Bohusläns enda fågelsjö, Peter Lindberg: En studie av pärluggla, Jimmy Stigh och Karl Lennart Nilsson: Örnarna på Västkusten, Stig Fredriksson: Höststräcket vid Åsjön åren 1962–1966, Bo Svensson och Peter Lindberg: Från Morups Tånge 1965 och 1966, Uno Unger: Intressantare fågelobservationer på Västkusten 1965 och 1966.

I förordet till detta häfte står ”då det första numret av Fåglar på Västkusten fick ett mycket positivt mottagande, har vi även med detta nummer velat täcka de två senaste årens händelser på Västkusten”.

”Exemplar av detta nummer fås enklast genom att insätta 5:60 kronor på postgiro ... Kan även sändas mot postförskott, insänd i så fall namn och adress”.

EFTER DESSA TVÅ första häften löstes ”Tisdagsklubben” sakta upp och Göteborgs Ornitologiska Förening kom att stå för den fortsatta utgivningen. Den tredje utgåvan av Fåglar på Västkusten behandlade de tre åren 1967–69 och den innehöll endast en systematisk uppställning av in-

tressantare iakttagelser från Bohuslän, Halland norr om Ätran samt den del av Västergötland som tillhör Göteborgs och Bohus län sammanställd av Uno Unger.

Med denna tredje sammanställning gick den ursprungliga formen av Fåglar på Västkusten i graven men namnet övertogs av det medlemsblad ”Meddelande från Göteborgs Ornitologiska Förening” som föreningen hade utgett sedan 1967. Det är skälet till att första numret av föreningstidskriften Fåglar på Västkusten 1972 tituleras årgång 6 (se figur 4). Man har ibland haft en redaktör och en ansvarig utgivare, ibland enbart ettdera. Se tabell.

Som synes har det varit många turer när det gäller redaktörer och ansvariga utgivare och vi fågel-skådare på västkusten är dessa stort tack skyldiga för att vi under alla dessa år har kunnat ta del av allt intressant som rapporterats och publicerats i tidskriften ”Fåglar på Västkusten” som regelbundet kommer ut med sina fyra nummer per år. 🏠

Exemplar av detta nummer fås enklast genom att insätta 5:60 kronor på postgiro ...

År	Redaktör	Ansvarig utgivare
1967–1978	Uno Unger	Uno Unger
1979–1981	Stig Fredriksson	Stig Fredriksson
1981–1984	Lars Carlsson	Lars Carlsson
1985–1988	Pär Sandberg	Pär Sandberg
1988–1995	Göran Jansson	Göran Jansson
1995–2005	Matserik Eriksson	Göran Jansson
2005–2008	Matserik Eriksson	Göran Jansson
2008–2013	Pär Lydmark	Göran Jansson
2014 nr 1 och 2	Pär Lydmark	Pär Lydmark
2014 nr 3 och 4	Karin Magnander	Pär Lydmark
2015–2018 nr 3	Karin Magnander	Pär Lydmark
2018 nr 4 –	Karin Magnander	Karin Magnander